

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 2 2 2 5 6 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

=====**Izpitna pola 1**=====

Sobota, 27. avgust 2022 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 2 2 5 6 1 1 1 0 3

Konceptni list

Large empty rectangular area for writing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

DEL A**1. naloga: Motivi živali v umetnosti**

1.1. Leta 1994 so v Franciji odkrili jamo s poslikavo, ki jo prikazuje slika 1.1. Obkrožite črko pred pravilnim imenom te jame.

- A Lascaux
- B Chauvet
- C La Madeleine
- D Altamira

(1)

Katere slogovne značilnosti jamskega slikarstva opazite? Navedite dve.

---

(2)
(3 točke)

1.2. Kaj predstavlja slika 1.2? Kaj simbolizirajo kače v tej upodobitvi?

---

(1)

V kateri umetnosti je nastala ta podoba?

---

(1)
(2 točki)

1.3. Kiparsko delo na sliki 1.3 je nastalo v času rimske umetnosti na Slovenskem. Na njem se pojavi bik. Predstavite vsebino reliefa na sliki 1.3.

---

(1)

Kje bi si lahko ogledali relief na sliki 1.3?

(1)

Določite likovno snov slike 1.3.

(1)
(3 točke)

1.4. Poimenujte pošast na sliki 1.4.

(1)

To bitje je živalski hibrid. Pojasnite ta pojem.

(1)

Navedite še dve hibridni bitji iz antične mitologije.

(2)
(4 točke)

1.5. Kaj simbolizira riba v krščanski ikonografiji?

(1 točka)

1.6. Slikar Arcimboldo je naslikal groteskni portret na sliki 1.5, sestavljen iz več različnih živali. Oglejte si sliko in s pomočjo upodobljenih živali ugotovite, katerega izmed štirih temeljnih elementov predstavlja.

(1)

Kateri neposredno spoznavni motiv poleg portreta še prepoznate na sliki?

(1)
(2 točki)

2. naloga: Kiparstvo grške antike

2.1. H kiparskim delom na slikah od 2.1 do 2.4 pripišite ustrezno obdobje grške antike.

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____

(2 točki)

2.2. Poimenujte kiparsko delo na sliki 2.1.

_____ (1)

Napišite dve oblikovni značilnosti kipa na sliki 2.1.

_____

_____

_____ (2)

Zakaj so nastajale te podobe?

_____ (1)

(4 točke)

2.3. Imenujte neposredno spoznavni motiv, ki ga prepoznate na slikah 2.2 in 2.3.

_____ (1)

Koga predstavljata ta dva kipa? Imenujte ju.

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

(1)

Z dvema navedbama predstavite vsebinske značilnosti teh dveh kipov.

---

(2)
(4 točke)

2.4. Poimenujte kiparsko delo na sliki 2.4.

---

(1)

Razložite vsebino tega kipa.

---

(2)

S katerima oblikovnima značilnostma je to delo vplivalo na Michelangelovo kiparstvo?

---

(2)
(5 točk)

3. naloga: Umetnost in oblačila

- 3.1. Mladeniča na sliki 3.1 na podlagi pričeske postavljamo v čas cesarja Trajana. Oblečen je v značilno moško oblačilo, ki ga označuje kot državljana s privilegiranim pravnim položajem. Poimenujte oblačilo in cesarstvo, ki mu mladenič pripada.

---

(1)

Zapišite dve oblikovno-tehnični značilnosti upodobitve na sliki 3.1.

---

(2)
(3 točke)

- 3.2. Iz oblačil lahko razberemo tudi vlogo ali službo, ki so jo opravljale upodobljene osebe. Moški na sliki 3.2 ima dvorogljato pokrivalo, ki se imenuje enako kot bog na sliki 3.3. Poimenujte ga.

---

(1)

Katero službo je opravljala oseba na sliki 3.2? Pripisite še en del značilne oprave, značilne za oblačilni videz te družbene vloge.

---

(1)

Delo na sliki 3.2 ima enako kiparsko nalogo kot delo na sliki 3.1. Poimenujte jo.

---

(1)
(3 točke)

3.3. Oseba na sliki 3.3 ima značilno vzhodnjaško nošo, kot so hlače in stožčasto pokrivalo, značilno za Malo Azijo. Kako je to povezano z dano kulturno podobo?

---

(1)

V katerem slovenskem mestu so odkrili največ teh podob? Pojasnite, zakaj.

---

(1)
(2 točki)

3.4. Oblečila v srednjem veku so imela pomembno vlogo v različnih obredih. Ta simbolika se je prenesla tudi v nabožne podobe. Poimenujte ikonografski motiv na sliki 3.4. Kako se simbolika oblačil kaže v tem delu?

---

(2)

Na sliki 3.5 je nabožni motiv, v katerem so umetniki posvečali še posebno pozornost oblačilom. Poimenujte ta motiv.

---

(1)
(3 točke)

3.5. Katera slikarska tehnika omogoča približati se teksturi in tipnost materialov, kot sta brokat in krzno na slikah 3.6 in 3.7? Pojasnite, zakaj.

---

(1)

Kako se imenuje vrsta portreta na sliki 3.6? Kaj so njegove značilnosti?

---

(2)

Pri avtoportretu umetnika na sliki 3.7 ima pomembno vlogo tudi oblačilo. Pojasnite, zakaj.

---

(1)
(4 točke)

5. naloga: Renesansa

5.1. Na slikah od 5.1 do 5.5 so upodobljeni trije neposredno spoznavni motivi, ki jih ponovno oživlja renesansa. Naštejte jih.

---

(1)

Katero pojmovanje in nove ideje obdobja so razvidni iz motivov danih del? Zapišite dve novosti.

---

(2)

Zapišite tri umetniška središča v Italiji, kjer so nove ideje prišle najbolj do izraza v umetniškem ustvarjanju.

---

(1)
(4 točke)

5.2. Poimenujte motiv na sliki 5.1 in razložite njegovo vsebino.

---

(2)

Kdo je bil naročnik takšnih del, kot sta sliki 5.1 in 5.2? S kakšnim namenom so nastajale takšne podobe?

---

(1)
(3 točke)

5.3. Primerjajte sliki 5.1 in 5.2. Na sliki 5.2 je uporabljen *sfumato*. Pojasnite ta izraz.

---

(1)

Navedite še tri oblikovne značilnosti slikarstva tega časa.

---

(3)
(4 točke)

5.4. To je tudi čas izjemnih talentov in umetniške izraznosti osebnosti, kot je avtor dela na sliki 5.4. Zapišite dve značilnosti njegovega osebnega sloga.

(2 točki)

5.5. V začetku 16. stoletja je prišlo do verske krize. Po začetniku tedanjih verskih reform se imenuje prostor v Sevnici na sliki 5.6. Kdo se je v njem zbiral?

---

(1)

V poslikavi tega prostora so vidni edini neposredni zgledi po umetniku, avtorju dela na sliki 5.4, na Slovenskem. Poimenujte tega umetnika.

---

(1)
(2 točki)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

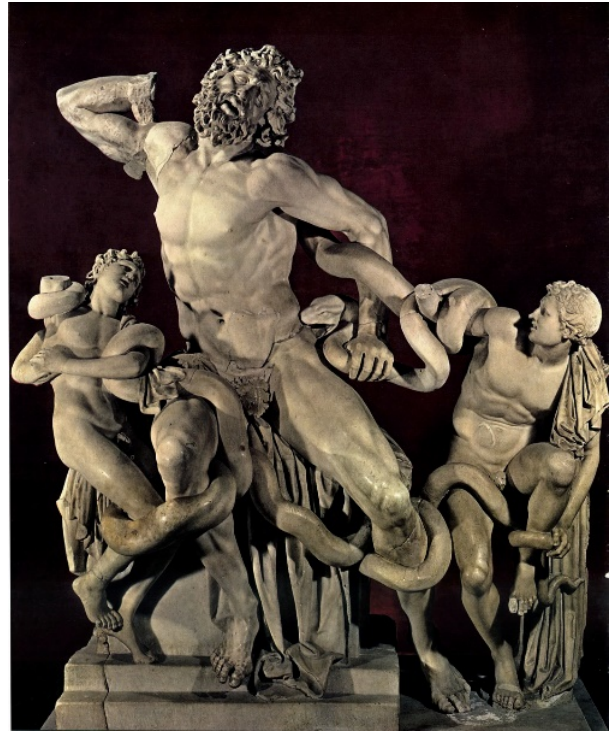

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 2.3

Slika 2.4

3. naloga: Umetnost in oblačila

Slika 3.1

Slika 3.2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 3.6

Slika 3.7

4. naloga: Romanska arhitektura

Slika 4.1

Slika 4.1a

Slika 4.4

Slika 4.5

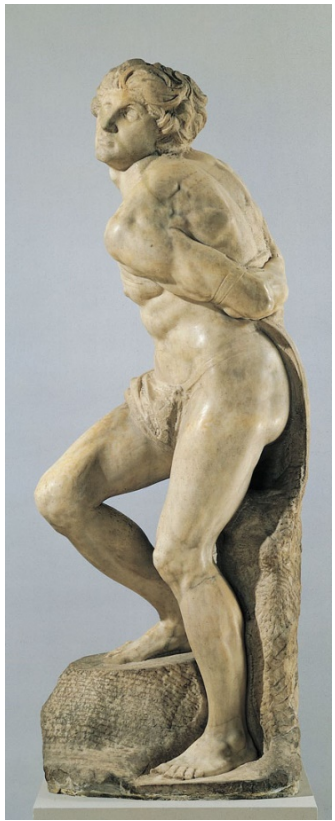

M 2 2 2 5 6 1 1 1 3 3

Slika 5.3

Slika 5.4

Slika 5.5

